

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Ervditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De secundo patientiæ, & qui dicuntur veraciter pacifici, & de pace ac
quiete cordis. Cap. LXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

De secundo gradu patientiæ, & qui dicuntur veraciter pacifici, & de pace ac quiete cordis. Cap. LXXVIII.

Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filias. Secundus patientiæ gradus est proficientium, qui, secundum Bernardum, proficiunt in spe, & portant crucem libenter, dicentes cum Psalmist. *Letatus sum pro diebus, quibus nos humiliasti, annis quibus vidimus mala.* Nam isti gratanter suscipiunt aduersa qualitercunque illata, siue à Deo, siue ab homine. De primo dicit Ambros. *Modum est magnificum, si subiectus contumelijs, iudicium Dei laudes; si vexatus ægritudine, iudicia Dei deprecetur; si te inopia non reuocet, quò minus laudes iudicium Dei, cum Iob dicente: Dominus dedit, Dominus abstulit, sicut Dominus placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum.* De secundo dicit Gregor. Homil. 29. Patientia est aliena mala æquanimiter pati, contra eum quoque, qui mala irrogat, nullo dolore morderi. Sed plerumque patientibus euenire solet, ut eo tempore, quo aduersa patiuntur, nullo dolore pulsantur, & sic patientiam exhibent, ut etiam custodire cordis innocentiam curent: sed cum postea, quæ pertulerunt ad memoriam reuocant, mansuetudinem, quam tolerantibus habuerunt, in retractatione sua perdunt. Ille verò veraciter patientiam seruat, qui & ad tempus aliena mala sine dolore tolerat, & hæc eadem retractans, pertulisse se talia exultat. In prælijs igitur aduersitatum patientiæ clypeo mens debet esse munita, & gladio amoris accincta, ut ad perferenda mala sumat fortitudinem, & ad reddenda bona exerat benignitatem. *Charitas enim patientis est, ut aliena mala toleret: benigna est, ut etiã quos portat, amet.* Hinc Veritas dicit: *Diligite inimicos vestros.* Virtus namq; coram hominibus est aduersarios tolerare, sed virtus coram Deo diligere: quia hoc solù Deus sacrificium recipit, quod ante eius oculos in altari boni operis flama charitatis incedit. Ad quod nos inuitat Augustin⁹, dicens: Ad inimicorù dilectionem vos commoneo, quia ad sananda peccatorù vulnera nullum medicamentum vtilius esse cognosco. Sicut enim in mandatis Dei nihil mirabilius, quàm quòd præcipimur *inimicos diligere*, sic reuera nihil domino fructuosius, nihil Deo acceptius, nihil diabolo molestius. Vnde tales B. Greg. Martyrib; equiparat, dicens: Sine ferro Martyres esse possumus, si patientiam veraciter in animo seruamus. Et iterum ait: Mori à persequente, martyrium est in aperto opere: ferre verò contumelias, & odientem diligere, martyrium est in occulta

Pfal. 43.

Rom. 8.

Matth. 5.
Pacifcus
quis.

Lucæ. 2.

cogitatione. Difficilius enim videtur in quotidianis iniurijs, & tribulationibus inconcussam seruare patientiam; & inferentium dilectionem, quam semel pro Christo suscipere mortem. Quibus congruit illud Psalm. *Quoniam propter te mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occisionis.* Signum est enim magnæ bonitatis, inimico optare bonum, & illum veraciter diligere, ac benefacere cum opportunum fuerit, vt merito filius Altissimi censeatur. Nec enim est in homine maior expressio similitudinis diuinæ, quam iniurias animo grato suscipere; inferentes viscerosè diligere, ac eis libenter indulgere. Licet enim sine charitate perfecta martyrium sustineri potest; tamen vera patientia perfectum opus charitatis habet, dum modò finaliter in ea perseuerat, quod est signum diuinæ gratiæ: quia ordinariè natura talè patientiam dare non potest, quæ fugat tristitiam, sed sola gratia. Hinc Gregor. patientiam maiorem reputat signis & miraculis. Et iste patientiæ gradus ascendit, vsque ad septimam beatitudinem; qua dicitur: *Beati pacifici, quoniam filij Dei vocabuntur.* Vbi dicit Ludolphus Carthusianus. Pacifici sunt, qui primò in seipsis pacem faciunt, & quicquid peruersæ cogitationis, locutionis, vel operis in se deprehendant, protinus expellunt, nec aliquidurbationis in regno suæ dominationis esse permittunt: & si quid eis aduersitatis occurrit, pacem tamen seruant, & cuncta cum cordis sui tranquillitate disponunt. Et August. Pacifici in semetipsis sunt, qui omnes animi sui motus componentes, & rationi subijcientes, carnalesque concupiscentias habentes edomitas fiunt regnum Dei, in quo sic ordinata sunt omnia, vt id, quod est in homine præcipuum, & excellens, imperet, cæteris non reluctatibus, quæ sunt nobis, bestijsque communia: & quod excellit in homine, id est, mens & ratio subijciatur potiori, scilicet Deo. Et tunc attingit illam pacem, quæ datur *in terra hominibus bonæ voluntatis.* Et quando in homine vita perfectior, tantò datur pax maior, & quies interior, ac copiosior. Est autem quies quædam ineffabilis Dei latræ, & assistentia, cui semper comitatur spirituale gaudium: quia cum per bonam conscientiam à seruitute peccati quieuerit, in gaudio Spiritus sancti iucundatur. Dicit enim Gregor. quòd quasi iugo quodam seruitutis premunt prospera, dum appetuntur; premunt aduersa, dum formidantur: ac si semel quis à dominatione desideriorum temporalium colla mentis excusserit, quædam iam etiam in hac vita libertate fruitur, dum nullo desiderio terrenæ felicitatis afficitur, nullo terrore aduersitatis coarctatur & tunc

& tunc in eo Sabbatum mentis celebratur. De quo dicit Augustinus: Sabbatum indicit nobis Deus. Quale illud? Intus est, in corde est Sabbatum nostrum: Multi enim vacant membris, & tumultuantur conscientia. Solus cui adest bona conscientia tranquillus est: Et ipsa tranquillitas Sabbatum cordis est. Secundò verò pacifici sunt, qui nò tantum in se pacem custodiunt, verum etiam alios sibi discordantes ad pacem reducant, & semper paci faciendæ, reformandæ, & conferuandæ tam in se, quam in alijs inuigilant, vt cum Psalmista dicere valeant: *Cum his, qui oderunt pacem, eram pacificus*. Et Richardus: Pacifici sunt, qui cum à malis mala eis inferuntur, mala minimè retribuunt, sed *cum his, qui oderunt pacem*, pacifici sunt. Vel, vt dicit Hieron: Pacifici dicuntur illi, qui primùm in corde suo, deinde inter fratres dissidentes pacem faciunt, quorum beatitudo merces adoptionis est, *quoniam filij Dei vocabuntur*. Parens enim omnium, Deus vnus est, nec aliter trahere in nuncupationem eius familiæ licebit, nisi in fraternæ charitatis inuicem pace viuamus. Bernardus verò breuiter distinguit tres gradus, dicens: Est homo pacatus, qui bona pro bonis reddens, quātum in se est, nemini vult nocere. Est & alius patiens, qui non reddens malum pro malo, etiam potens, & patiens est sustinere nocentē. Est & pacificus, qui bona pro malis reddes, habet in promptu prodesse nocenti. Primus horum est paruulus, & facile scandalizatur, nec facile qui eiusmodi est in hoc seculo nequam, & scandalis pleno, poterit obtinere salutem: Secundus in patientia sua possidet animam suam. Tertius autē, non solum suam possidet animam, sed etiam multorum animas lucrificat. His autem pacificis magis attribuitur esse filios Dei, quam alijs: quia, quantum ad opera interiora, magis assimilantur Deo. Hinc dicit Augustinus, quòd pax est consummatio, & finis omnium virtutum, & suprema beatitudo. Quamuis enim octo sunt beatitudines, quantum ad Ecclesiam; sunt tamen nisi septem, quantum ad distinctionem graduum, quia supra pacem non est virtus alia. Sed hæc virtus, scilicet sustententia persecutionum *propter iustitiam*, est annexa paci, & sustententia mortis pro Christo, est in eodem gradu cum pace. Huic autem paci statim adiungitur persecutio *propter iustitiam*: quia habitata pace, cordisq; tranquillitate post victoriam vitiorum, & carnalium delectationum, naturaliumque passionum, habilior fit, & expeditior ad suscipiendas persecutiones: quia cor bene purgatum, & mortificatum, quod non querit mundi prosperitatem, & gloriam; nec metuit ad-

Psal. 119.

Gradus pacis.

Virtus vbi
probetur.

Tobia 12.

Matth. 5.

uersitatem, & contumeliam, patienter sustinere potest *persecutionem propter iustitiam*. Porro virtus hominis boni, quæ nobilissima est, & in perpetuum durare debet, primò probatur in contumelijs, iniurijs, & aduersitatibus, si constans sit, & fideliter perseueret, vt patet in Tobia, cui dixit Angelus: *Quia acceptus eras Deo, necesse erat vt sentatio probaret te*. Secundò probatur, vt capax fiat maioris gratiæ, sicut obsecrum virtutum tergitur, vt capax fiat luminis amplioris. Tertio probatur, vt agilior, & promptior fiat ad opera iustitiæ, & exercitia virtutum, quia in statu consolationis sola quies mentis, & studium deuotionis ei videtur sufficere ad summam perfectionem: quæ propterea subtrahitur, vt etiam in alijs virtutum studijs exercere se discat.

De tertio gradu patientiæ, qui perfectorum est, & ducens ad fruitionem pacis: & qualiter illam consequi poterimus. Cap. LXXIX.

Sicut lilium inter spinas, sic amica mea inter filios. Tertium dehinc gradum patientiæ prosequamur, qui perfectorum est, & in charitate perfecta consummatur, qua Domini crucem ardentè amplectimur, vt cum B. Andrea dicere valeamus: Amator tuus semper fui, & desiderauit te amplecti. ò bona crux. Et tunc consequimur pacis fructum, de quo dictum est superius. Vnde sicut pax contra diabolum obtinenda est per prudentiam, ac maxime per orationum instantiam; & pax contra carnem est conquirenda per abstinentiam; pax quoque, quæ ad mundum est, conseruanda est per patientiam: sic pax, quæ ad Deum est, adipiscenda est per omnimodam obedientiam. Hinc pax, prout est fructus, status est animi purgatissimi, qui totaliter per affectum mentis Deo coniungitur, & nihil extra ipsum quarit, sed in ipso quietatur, & pacificatur. Hinc talis non immeritò propter plenam assimilationem, Dei filius vocari meretur. Proprium enim est ipsius Dei seipso frui, & in seipso quietari. Sic etiam huiusmodi Deo fruitur in omnibus intima charitate, tam in aduersis, quam prosperis: nimirum cum in eo seruator amoris refrigerium quarat, etiam in tormentis. De tali namque dicit Hugo: Quid tranquillitati diuinæ tam proximū est, quam ad illatas contumelias non moueri, nullo supplicio nullave persecutione terreri, vnam mentis in prosperis, & in aduersis habere constantiam, inimicum & amicū vno cordis oculo inueniri, ad eius se similitudinem conformare, qui *silem suum oritur facit super bonos & malos, & pluit super iustos & iniustos*? Hæc simul omnia in charitate, & non nisi in charitate simul omnia, ac proinde